

Мандрик Т. О., Процюк С. О.

студентки 4-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРОСТИТУЦІЇ ЯК СОЦІАЛЬНО-КРИМІНОЛОГІЧНОГО ЯВИЩА

На сьогоднішній день проституція є досить негативним явищем, яке з давніх часів поширене в багатьох країнах світу. Проституція існувала раніше, існує зараз, і буде існувати рівно стільки, скільки буде існувати попит на цей вид діяльності. Секс за гроші широко і давно відомий як найдавніша професія. Одним із найперших дослідників проституції, а саме, її видів, був Чезаре Ломброзо, також дослідженню цього явища присвячені роботи таких науковців як: Іншаков С. М., Короленко Ц. П., Євсєєва І. П. та інші.

На думку А. Бляшко проституція є діянням, що практикується будь-якою особою (зазвичай, жінкою) з використанням власного тіла для статевих стосунків з метою заробітку [1, с. 64]. Оскільки проституція є антисуспільним проявом, тому їй притаманні такі негативні наслідки, як: сприяє деградації та підриває суспільну моральність і культуру; обумовлює поширення в країні венеричних та інших інфекційних захворювань; спотворює місце жінки в суспільстві та призводить до її гноблення; до неї залучаються неповнолітні; зумовлює зростання алкоголізму та наркоманії; сприяє вчиненню різноманітних злочинів.

Зокрема, взаємозв'язок проституції та злочинності проявляється в тому, що: особи, які цим займаються, починають викрадати гроші та цінності у клієнтів, нерідко використовуючи для цього алкоголь або снодійні препарати; повії є активними розповсюджувачами наркотиків; проституцію як засіб наживи широко використовують злочинці, які створюють цілу мережу секс-бізнесу — зі звідниками, утримувачами будинків розпусти, сутенерами, водіями, охоронцями тощо; повії часто самі стають потерпілими від корисливих і насильницьких злочинів; повії використовують як співучасниць крадії, грабіжники, вимагачі, шахраї [2, с. 332-334].

Варто зазначити, що в законодавстві передбачено адміністративну відповідальність за заняття проституцією, зокрема в ст. 181-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення зазначено, що заняття проституцією тягне за собою попередження або накладення штрафу від п'яти до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а в ст. 303 КК України закріплено відповідальність осіб, які займаються сутенерством або втягують осіб в заняття проституцією.

Також, на разі дискусійним є питання як серед населення, так і серед науковців та законотворців, щодо легалізації даного виду діяльності. В цілому в Україні переважає негативне ставлення до проблеми легалізації проституції. Слід звернути увагу, що 23 вересня 2015 року було зареєстровано законопроект номер 3139, який мав назву «Про регулювання проституції та діяльність секс-закладів», він мав на меті узаконити проституцію в Україні і відносити повій до фізичних осіб-підприємців, які надають послуги інтимного характеру на оплатній основі. Законопроект був вдалим кроком до регулювання таких послуг шляхом встановлення правових обмежень до осіб, які бажають займатися проституцією, зокрема встановленням чіткої системи оподаткування в цій сфері. На жаль, через деякий час законопроект було відкликано і його так і не було прийнято. Адже вказаний документ порушив багато проблемних питань, і більша частина суспільства не була готова до такого, оскільки вважає, що даний процес легалізації проституції призведе до негативної трансформації суспільної моралі.

На нашу думку, проституція є негативним явищем, яке підриває суспільну мораль та культуру, проте, якби цю діяльність було б легалізовано, то варто сказати, що вона мала б і деякі позитивні аспекти, а саме: вона сприяла би зменшенню ризиків захворювань, що передаються статевим шляхом, завдяки встановленню медичного бар'єру; перешкождала би втягненню в цю діяльність неповнолітніх шляхом встановлення вікового критерію.

Таким чином, боротися з проституцією як із соціальним явищем марно, але необхідно звести до мінімуму її негативні наслідки. Необхідним є посилення державного контролю за цією сферою, який буде направлений на забезпечення дотримання прав людини, також треба виробити нові підходи до сексуального виховання підростаючого покоління. На засоби масової інформації, а також на всіх, хто займається вихованням, потрібно покласти обов'язок поступово пропагувати розвінчування образу повії як привабливого. Також досить важливим кроком щодо спроби подолання цього негативного явища є закріплення на законодавчому рівні чіткої відповідальності за заняття цим видом діяльності. А з точки зору кримінології необхідно детально вивчити та дослідити саме причини виникнення проституції, оскільки це явище дедалі частіше стає передумовою для вчинення найрізноманітніших злочинів.

Список використаних джерел

1. Бляшко А. Гигиена проституции и венерических болезней. — М., 1909. — 540 с.

2. Курс кримінології: Особлива частина : Підручник: У 2 кн. / М.В. Корнієнко, Б.В. Романюк, І.М. Мельник та ін.; За заг.ред. О.М. Джузи. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 480 с.

Ключові слова: проституція, повії, легалізація, злочинність, послуги інтимного характеру.

Науковий керівник: к.ю.н., доц. Дикий О. В.

Матюшенко Катерина Олегівна

студентка 4-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КОРОТКОСТРОКОВИХ ВИЇЗДІВ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ В УКРАЇНІ

Короткострокові виїзди за межі місць позбавлення волі є одним із загальновідомих заходів заохочення, який застосовується до засуджених осіб. Проте, даний інститут не має чіткої нормативно-правової бази та визнається вченими недостатньо врегульованим, оскільки у науковій доктрині відсутній єдиний підхід до визначення його правової природи.

У науковій літературі сталою є думка, за якою під виїздами засуджених до позбавлення волі за межі колонії слід розуміти тимчасове перебування засудженого за її межами, що дозволяється адміністрацією установи та є складовою частиною кримінального покарання, з наділенням засудженого деякими елементами правового статусу громадянина, пов'язаними з відсутністю ізоляції від суспільства. Виїзди надаються з метою посилення виховного впливу і необхідності спілкування засудженого з зовнішнім світом, сприяють його виправленню та включає у себе: а) переміщення (проїзд) по шляху проходження від місця дислокації установи до місця проведення виїзду (шлях туди); б) тимчасове перебування в місці проведення виїзду; в) переміщення (проїзд) від місця проведення виїзду до місця дислокації колонії (шлях назад) [3, с. 100].

Питання надання засудженим короткострокових виїздів за межі місць позбавлення волі регулюється Кримінально-виконавчим кодексом України, який встановлює підстави та певні елементи порядку надання таких виїздів. Але його норми переважно мають бланкетний характер та відсилають до відомчого нормативно-правового акту Інструкції про порядок надання засудженим короткочасних виїздів за межі установ виконання покарань, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 22.11.2011 р. № 3361/5 [2].